

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการประกาศใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2533 นั้น ได้กำหนดให้ศิลปศึกษา เป็นวิชาหนึ่งในกลุ่มพัฒนาบุคลิกภาพ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความรักในศิลปะ มีความนิยมชมชื่น ความซาบซึ้งในความงาม ความมีคุณค่าในทางจิตใจและมุ่งส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยแสดงออกในทางที่ดีงามอันจะเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม (พะยอม แก้วกำเนิด, 2533)

ศิลปะกับชีวิตเป็นวิชาบังคับแก่น ในวิชาศิลปศึกษาที่กำหนดให้นักเรียนทุกคนต้องเรียน ต่อเนื่องตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 มีทั้งหมด 6 รายวิชา คือ ศิลปะกับชีวิต 1-6 คิดเป็น 3 หน่วยการเรียน กำหนดให้เรียนสัปดาห์ละ 1 คาบ ซึ่งทั้ง 6 รายวิชา เป็นการนำ 3 วิชาเข้ามาผนวกด้วยกัน คือ ทักษะศิลป์ ดนตรีและนาฏศิลป์ ด้วยเหตุผลที่ โทวิก ประवालพฤกษ์ (2535) กล่าวว่า มีความเชื่อว่าทั้ง 3 วิชา จะมุ่งไปสู่จุดเดียวกันเพราะองค์ ประกอบแห่งสุนทรียศาสตร์น่าจะมีความคิดรวบยอด (Concept) และหลักการแบบเดียวกัน ซึ่งมีความแตกต่างจากหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 กำหนดให้แยกวิชา ทักษะศิลป์และดนตรีศึกษา เป็นวิชาบังคับเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2 เรียนสัปดาห์ละ 2 คาบ คิดเป็น 4 หน่วยการเรียน โดยในวิชาดนตรีศึกษาประกอบด้วยเนื้อหา 3 ด้าน คือ นาฏศิลป์ไทย ดนตรี-ขับร้องไทย ดนตรี-ขับร้องสากล จะเห็นได้ว่าหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุงพ.ศ. 2533) ได้ลดเวลาเรียนลง 1 คาบต่อสัปดาห์และลดหน่วยการเรียนลง 1 หน่วยการเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2533) กำหนดให้การจัดการเรียนการสอนเน้นที่การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน มุ่งนคลายให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อวิชาศิลปะเป็นเบื้องต้น ดังที่ สุระ คามาพงษ์ (2535) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มุ่งเน้นการเสริมสร้างศิลปะนิสัยแก่ผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพของผู้เรียนมุ่งหวังให้บทเรียนมีประสบการณ์ทางด้านศิลปะ มีความชื่นชมในศิลปะ สามารถนำประสบการณ์และความรู้ทางด้านศิลปะไปใช้ในการดำรงชีวิต มิได้มุ่งหวังให้นักเรียนเป็นศิลปิน

จากกรทกรมวิชากร ทำกรปรบปรนหลกสรุท พ.ศ. 2533 แต่มิได้เตรียมบุคลากรด้านศิลปะศึกษาให้เข้าใจรูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยนำ 3 ราชวิชามาผนวกกัน ในลักษณะบูรณาการ ครูศิลปะศึกษาเป็นผู้ที่ปฏิบัติการสอนวิชาศิลปะกับชีวิตและส่วนใหญ่ได้ปฏิบัติการสอนเป็นรายวิชาเฉพาะตามความถนัดของตนมาเป็นเวลานาน อีกทั้งหลักสูตรแบบเรียนยังคงเสนอเนื้อหาที่แยกจากกัน ไม่ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติให้เห็นว่าสามารถนำมาสอนร่วมกันได้ เมื่อประกาศใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ไปได้ระยะหนึ่ง กรมวิชาการได้จัดอบรมครู จัดสัมมนาครูผู้สอนวิชาศิลปะกับชีวิต ก็ยังคงเสนอรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่แยกทั้ง 3 วิชาออกจากกัน ซึ่งในทางปฏิบัติเป็นไปไม่ได้ที่จะให้ครูศิลปะศึกษาทำการสอนทั้ง 3 วิชาในเวลาเดียวกันโดยไม่มีความรู้มาก่อน ซึ่ง ธรรมศักดิ์ (2535), ประเทศ สุขสถิตย์ (2535), สลักขันธ์ ศรีบุรี (2535) อ้างถึงใน กาญจน์ ภาคสุพรรณ (2535) กล่าวว่า การสอนศิลปะศึกษาวิชาศิลปะกับชีวิต หลักสูตรมีแนวคิดต้องการให้ผู้สอนบูรณาการวิชาทัศนศิลป์ ดนตรี และนาฏศิลป์เข้าด้วยกัน โดยหลักสูตรมิได้กำหนดแนวทางปฏิบัติที่เด่นชัดและยังคงเสนอเนื้อหาที่แยกกันระหว่าง ทัศนศิลป์ ดนตรี และนาฏศิลป์ หนังสือประกอบการเรียนการสอน ก็มีได้ให้แนวคิดหรือแนวปฏิบัติที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของวิชาศิลปะกับชีวิต โดยแท้จริงแล้วธรรมชาติของวิชาที่มีความแตกต่างกันทั้งวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ ตลอดจนสถานที่ ๆ ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศิลปะแต่ละแขนงจึงมีความเป็นเฉพาะของตน ดังนั้นในการปฏิบัติจริงครูผู้สอนจึงแบ่งเวลาออกเป็นส่วน ๆ และแยกกันสอนเป็นวิชาระหว่างทัศนศิลป์ ดนตรีและนาฏศิลป์ ทั้งนี้เพราะผู้สอนก็มีความถนัดเฉพาะสาขาใด

สาขาหนึ่งเช่นกัน

สุภาพร ตัมภ์ชนศิวะกุล (2536) กล่าวว่า การที่กรมวิชาการกำหนดหลักสูตร ศิลปศึกษาโดยไม่มองเห็นความแตกต่างของสื่อศิลปะซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงระหว่างทัศนศิลป์ วิทยุศิลป นาฏศิลป์ และจับสื่อศิลปะทั้ง 3 ลักษณะมาหลอมรวมกันในลักษณะบูรณาการ ซึ่งในทางปฏิบัติเป็นไปได้ เราจะให้ครูศิลปะมาสอนทั้ง 3 วิชาในขณะเดียวกัน คงเป็นไปได้ ในทางปฏิบัติต้องแบ่งกันสอนคนละ 6 คาบ การแบ่งกันสอนเป็นการทำลายหลักสูตรเพราะไม่ใช่เป็นการบูรณาการ

หลักสูตรแบบบูรณาการนั้น มีแนวคิดที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-Centered) เน้นสาระประโยชน์ที่สำคัญต่อการดำรงชีวิตที่ผู้เรียนนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ มีความเชื่อว่าการเรียนรู้เกิดจากประสบการณ์ มุ่งที่จะแก้ปัญหาหรือปรับปรุงคุณภาพให้สูงขึ้น ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการในวิชาศิลปะกับชีวิตตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) น่าจะเกิดประโยชน์โดยตรงต่อผู้เรียนเป็นอย่างมากแต่ที่ครูไม่จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการนั้นอาจจะเป็นเพราะครูผู้สอนไม่มีความรู้ในเรื่องการบูรณาการ

จากการดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ตั้งแต่ ปีการศึกษา 2534 - 2537 วิชาศิลปะกับชีวิตเป็นวิชาที่ครูผู้สอนพบปัญหาหลายด้านซึ่ง กาญจน์ ภาคสุวรรณ (2535) กล่าวว่า ปัญหาเกี่ยวกับครูผู้สอน ครูศิลปศึกษาไม่พยายามปรับวิธีสอนตามแนวทางของหลักสูตรที่ต้องอาศัยความเอาใจใส่ของครูและกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียน นอกจากนี้ครูขาดความรู้ความเข้าใจหลักสูตรและยังไม่เข้าใจความหมายทิศทางและวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ต้องใช้เทคนิคการสอนหลาย ๆ วิธี (วิชาการ, กรม 2530 อ้างถึงใน กาญจน์ ภาคสุวรรณ, 2535) การเพิ่มคุณภาพการเรียนการสอนในการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เป็นกระบวนการ ให้คิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น สามารถนำกระบวนการไปพัฒนาชีวิตและสังคมได้

ด้านการวัดผลและประเมินผล ครูผู้สอนส่วนใหญ่ทำการวัดผลและประเมินผลด้วยวิธีการซักถามและเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน แต่ปัญหาที่พบปรากฏว่า ครูผู้สอนขาดการวัดผลและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพราะมีภาระที่รับผิดชอบมาก ผู้บริหารควรพิจารณาและมีการนิเทศการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ ควรจัดสรรงานที่รับผิดชอบของครูให้เป็นธรรม เพราะภาระในการสอนและงานที่ได้รับเพิ่มจากงานสอน อาจจะเป็นปัญหาในการวัดผลประเมินผล ซึ่งการวัดผลและประเมินผลมีความสำคัญในการนำหลักสูตรไปใช้อย่างมาก ทำให้ทราบพัฒนาการของนักเรียนและทำให้ครูปรับปรุงพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป (สุภาพร ตันทีธนศิระกุล, 2536) นอกจากนี้ สังคม ทองมี (2533) ได้ทำการวิจัย พบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการวัดผลและประเมินผลมากอาจไม่สามารถประเมินผลได้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

จากงานวิจัยจะเห็นได้ว่าตั้งแต่ใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในหลักสูตรศิลปศึกษาส่วนที่เป็นวิชาบังคับแก่น รายวิชา ศิลปะกับชีวิต ครูผู้สอนจะพบปัญหาด้านต่าง ๆ ตั้งแต่ การบูรณาการทั้ง 3 วิชาเข้าด้วยกันอาจเป็นเพราะครูไม่ได้รับการพัฒนาที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรจึงเกิดความสับสน ไม่นำใจในการปฏิบัติการเรียนการสอนของคนว่าจะสอดคล้องกับหลักสูตรหรือไม่ ไม่ทราบวิธีการที่ถูกต้อง ผู้สอนไม่พยายามปรับวิธีสอนให้เป็นไปตามหลักสูตร การวัดผลและประเมินผลไม่เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ปัญหาเหล่านี้ควรช่วยกันแก้ไขโดยการช่วยให้ครูผู้สอนได้รับความรู้ความเข้าใจในด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนวิชาศิลปะกับชีวิตให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร สิ่งที่จะช่วยเหลือครูได้คือ การนิเทศการศึกษา ซึ่ง แฮร์ริส (Harris, 1985) กล่าวว่า เป็นสิ่งที่บุคลากรในโรงเรียนกระทำกับบุคคลและสิ่งของเพื่อจุดมุ่งหมายในการคงไว้ หรือเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานของโรงเรียนให้เป็นไปในแนวทางที่จะส่งเสริมให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน

วิทยา ชั้นประเสริฐ (2531) กล่าวว่า ในปัจจุบันนี้เขตการศึกษาบางเขตก็ยังไม่มศึกษานิเทศก์ทางศิลปศึกษาเลยและจากสภาพของการนิเทศในเขตการศึกษา 12 พบว่าศึกษานิเทศก์เขตการศึกษาใช้วิธีการนิเทศโดยอบรม สัมมนา ซึ่งไม่ได้เป็นประจำอาจจะเป็น 2-3 ปีต่อครั้งหรือปีเว้นปี และการจัดอบรมโดยแบ่งเป็นเขตบริเวณพื้นที่ใกล้เคียงกันมารวมกันที่ใดที่หนึ่งและวิธีการตรวจเยี่ยม ซึ่งก็จะมีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้าตามแผนการนิเทศ เพื่อรับทราบถึงปัญหาต่าง ๆ ของครู ซึ่งจะเห็นว่าปัญหาการเรียนการสอนในวิชาศิลปศึกษายังคงมีอยู่ทุกโรงเรียนและที่สำคัญคืออย่างที่ทำให้การเรียนการสอนในวิชาศิลปศึกษาไม่บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ คือการศึกษาค้นคว้าและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการสอนศิลปศึกษายังไม่เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร

สุภาพร ตัมภ์ชนสีระกุล (2536) กล่าวว่า การนิเทศติดตามให้ความช่วยเหลือแนะนำพบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่มีขาดการนิเทศการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอและสภาพโดยทั่วไป ผู้บริหารจะเป็นผู้นิเทศและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นผู้ติดตามผลการใช้หลักสูตร การขาดการนิเทศการใช้หลักสูตรย่อมมีผลกระทบต่อการใช้หลักสูตรอย่างถึง เพราะจะทำให้ครูผู้สอนอาจจะดำเนินการใช้หลักสูตรอย่างผิดวิธี ปัญหาที่พบในการเรียนการสอนก็ไม่สามารถแก้ไขได้ทันที

จากการขยายตัวในด้านจำนวนและขนาดของโรงเรียน ทำให้มีจำนวนนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก การนิเทศการศึกษาซึ่งปฏิบัติโดยศึกษานิเทศก์จึงไม่เพียงพอและทำการนิเทศได้ไม่ทั่วถึง โดยเฉพาะด้านวิชาศิลปะกับชีวิตซึ่งเป็นวิชาที่มีการปรับปรุงใหม่ ผู้สอนพบปัญหาหลายประการดังที่กล่าวมาแล้ว การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนโดยบุคลากรซึ่งอยู่ภายในโรงเรียนจึงมีบทบาทมากขึ้น ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชา ครูผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถ ความชำนาญด้านการสอนที่โรงเรียนได้คัดเลือกหรือแต่งตั้งเพื่อช่วยเหลือครู

Wiles อ้างถึงใน เบญจวรรณ สหัชรัตน (2533) กล่าวถึงสภาพการณ์ การนิเทศโดยเฉพาะการนิเทศการสอนที่เกิดขึ้นในปัจจุบันว่า ผู้มีหน้าที่ในการนิเทศมักจะให้ การนิเทศตามที่ตนเองต้องการมากกว่าจะเป็นไปตามความต้องการของผู้รับการนิเทศ ทำให้ ครูผู้สอนไม่ได้รับประโยชน์จากการนิเทศเท่าที่ควร กล่าวคือ ในบางเรื่องที่ต้องการเพิ่มพูน ความรู้แต่ผู้นิเทศกลับไม่ได้ให้ความรู้ในเรื่องเหล่านั้น เพราะผู้นิเทศไม่เข้าใจถึงความต้องการ จึงทำให้การนิเทศไม่เป็นไปตามจุดประสงค์ ดังนั้นการที่จะให้การนิเทศประสบผลสำเร็จได้ผู้ที่ นิเทศควรทราบถึงความต้องการของผู้รับการนิเทศ

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว สรุปได้ว่า ครูศิลปศึกษาซึ่ง ปฏิบัติการสอนวิชาศิลปะกับชีวิตส่วนใหญ่ มีความเชี่ยวชาญในศาสตร์เฉพาะด้านเป็นอย่างมากแต่ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เน้นการผนวก ศาสตร์ทั้ง 3 ด้านเข้าด้วยกันเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และเน้นการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทักษะกระบวนการ จึงเกิดปัญหาต่อการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร ซึ่ง ทิพาภรณ์ ลักษณะหุต (2536) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้หลักสูตรวิชา "ศิลปะกับชีวิต" ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ให้ข้อเสนอแนะว่า "ควรจัดให้มีการพัฒนาบุคลากรผู้สอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้านต่าง ๆ โดยการนิเทศอย่างทั่วถึงเพื่อให้ครู ผู้สอนได้พัฒนาการใช้หลักสูตรและปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น" อีกทั้งโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร เป็นศูนย์กลางของแหล่งส่งเสริม สนับสนุน แหล่งข้อมูล ความรู้ความเข้าใจในวิชาศิลปะกับชีวิต โดยเป็นที่ตั้งของกรมวิชาการ กรมสามัญศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ตลอดจนสถานประกอบการและแหล่งวิทยาการอื่น ๆ ที่เอื้อ ต่อการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในวิชา ศิลปะกับชีวิต นอกจากนี้เป็นโรงเรียนที่มีลักษณะการศึกษาสำคัญเป็นพิเศษเมื่อเปรียบเทียบกับ เขตการศึกษาอื่น ๆ ทั่วประเทศตามรายงานผลการประเมินมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา ทั่วประเทศ ปีการศึกษา 2527 พบว่า เขตกรุงเทพมหานครมีโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ที่มีจำนวนนักเรียนมากที่สุดถึง 2,500 คนขึ้นไป และมีคุณภาพในด้านสภาพของโรงเรียน การบริหารงานทั่วไป งานธุรการ งานวิชาการ งานปกครองนักเรียน งานโรงเรียนกับชุมชน

และงานบริการ โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ดี (กระทรวงศึกษาธิการ, กรมสามัญศึกษา ม.ป.ป. อ้างถึงใน มาลีสา กองสุข, 2533)

จากการสืบค้นฐานข้อมูลการวิจัยโดยใช้คำสำคัญว่า ความต้องการการนิเทศการสอน ๗ สถาบันการศึกษาต่าง ๆ และหน่วยงานราชการ เป็นระยะเวลา 5 ปี นับตั้งแต่ ปีการศึกษา 2533 - 2537 พบงานวิจัยด้านความต้องการทางการนิเทศการสอนเป็นจำนวน 12 เล่ม แต่ยังไม่มีการบันทึกเป็นลากลักษณะอักษรหรือทำการวิจัยเรื่องนี้ ในฐานะที่เป็นครู ศิลปศึกษาสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ปฏิบัติหน้าที่นิเทศภายในโรงเรียน จึงเล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูศิลปศึกษาที่สอนวิชาศิลปะกับชีวิต ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร เพื่อหาแนวทางในการช่วยเหลือพัฒนาครูศิลปศึกษาที่สอนวิชาศิลปะกับชีวิต ให้ตรงกับความต้องการและพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการนิเทศการสอนของครูศิลปศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูศิลปศึกษาที่สอนวิชาศิลปะกับชีวิต ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

ปีการศึกษา 2538 จำนวน 509 คน

2. ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูศิลปศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยมีกรอบ
การวิจัย ดังนี้

- 2.1 ด้านหลักสูตร
- 2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน
- 2.3 ด้านการวัดผลและการประเมินผล

คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

การนิเทศ หมายถึง การให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาช่วยเหลือ ให้การอบรม
สัมมนา หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่ช่วยพัฒนาครูศิลปศึกษาให้มีประสิทธิภาพในด้านการจัดการเรียน
การสอนมากยิ่งขึ้น

ความต้องการการนิเทศการสอน หมายถึง สิ่งที่ครูผู้สอนไม่มีหรือมีแต่ไม่สอดคล้อง
กับจุดมุ่งหมายในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและ
การประเมินผล

ครูศิลปศึกษา หมายถึง ครูผู้ทำการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช
2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในปีการศึกษา 2538

วิชาศิลปะกับชีวิต หมายถึง วิชาบังคับแกน ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น
พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ประกอบด้วยเนื้อหา 3 ด้าน คือ ทักษะศิลป์
ดนตรี และนาฏศิลป์ ที่นักเรียนทุกคนต้องเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 3 รวม 6
รายวิชา คิดเป็น 3 หน่วยการเรียนรู้ กำหนดให้เรียนสัปดาห์ละ 1 คาบ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางในการนิเทศการสอนของศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารและผู้มีหน้าที่
นิเทศที่จะส่งเสริมความต้องการของครูศิลปศึกษา
2. เป็นข้อมูลพื้นฐานที่ใช้ในการพัฒนาคุณภาพการสอนของครูศิลปศึกษาให้บรรลุ
ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย